

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αθήναι, 8-2-2016

Αριθμός ατομικής γνωμοδοτήσεως 20/2016

Αριθμός πρωτοκόλλου εγγράφου ερωτήματος : Γ31/210/2016 Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. /
διευθύνσεως στεγάσεως.

Περίληψη ερωτήματος: Αν αντίκειται στους όρους της υπ' αριθμ. πρωτ. 7632/2015 προκηρύξεως δημοσίου μειοδοτικού διαγωνισμού μισθώσεως ακινήτου προς στέγασιν υπηρεσιών του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. η προσφορά της ΕΑΣ Λ., Τ. και Αγ. (χάριν συντομίας: Ενώσεως) στην οποία διαλαμβάνεται η δήλωση ότι «με δεδομένη την θέση σε εκκαθάριση της Οργάνωσης η μίσθωση των ορόφων του κτιρίου, η οποία αποβλέπει προφανώς στην όσο το δυνατό πιο γρήγορη μεταβίβαση του ακινήτου υπέρ του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, έναντι των οφειλών της ΕΑΣ και όταν το νομοθετικό πλαίσιο το επιτρέπει, ως έχει ανακοινωθεί και αναμένεται, αποτελεί πρόσφορη λύση που εξυπηρετεί τις εργασίες της Οργάνωσης αλλά και την απομείωση των οφειλών της.».

Ιστορικό

Από το άνωθι έγγραφο και τα συνοδεύοντα αυτό στοιχεία του φακέλλου προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

1. Το διοικητικό συμβούλιο (Δ.Σ.) του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. με την υπ' αριθμ. 6/1/15-01-2015 απόφασή του 1) ενέκρινε την διενέργεια δημοσίου μειοδοτικού διαγωνισμού μισθώσεως ακινήτου προς στέγαση του περιφερειακού υποκαταστήματος Λαρίσης του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. υπό τους αναγραφόμενους α) στην οικεία προκήρυξη και β) στο σχέδιο προκηρύξεως διαγωνισμών του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. όρους και 2) ώρισεν ότι θα συσταθή ειδική έκτακτη επιτροπή (χάριν συντομίας: επιτροπή) για τη διενέργεια του διαγωνισμού, η προκήρυξη του οποίου ενεκρίθη από την εν τω μεταξύ συσταθείσα κατά τα ρηθέντα επιτροπή. Κατά τον διενεργηθέντα στις 12-5-2015 διαγωνισμόν υπεβλήθησαν πέντε προσφορές, η 5^η των οποίων από την – τελούσαν υπό εκκαθάρισιν κατά τις διατάξεις των ν. 2810/2010 και 4015/2011 - Ένωση. Η επιτροπή, αφού απεδέχθη όλες τις προσφορές, προέβη σε επιτόπιο έλεγχο των προσφερθέντων ακινήτων προς

διαμόρφωσιν αξιολογικής κρίσεως της περί της καταλληλότητός των, τα αποτελέσματα της οποίας περιελήφθησαν στο από 17-6-2015 οικείο πρακτικό (της Γ' συνεδριάσεως) της. Η επιτροπή έκρινε κατάλληλα δύο εκ των προσφερθέντων ακινήτων, μεταξύ των οποίων και αυτό της Ενώσεως και εκάλεσε σε προφορική μειοδοσία τους προσφέροντες, μετά την ολοκλήρωση της οποίας προέτεινε ως καταλληλότερο το ακίνητο της Ενώσεως και διεβίβασε τον φάκελλο του διαγωνισμού στην – αρμοδιαν δί' α) έλεγχον των προσφορών και της διαδικασίας και β) εισήγησιν προς το Δ.Σ. του Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. περί της εκβάσεως του διαγωνισμού – υποδιεύθυνσιν στεγάσεως του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. η οποία έκρινεν ότι ήσαν εκτός όρων προκηρύξεως αμφότερες οι προσφορές των οποίων τα ακίνητα εκρίθησαν κατάλληλα από την επιτροπή, ειδικώς δε η προσφορά της Ενώσεως διότι η περιεχομένη σε αυτήν δήλωση (με το ειρημένο περιεχόμενο) αντίκειται στην προκήρυξη στην οποία δεν προβλέπεται η μίσθωση κτιρίου για μεταβίβαση του ακινήτου υπέρ του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. έναντι οφειλών οποτεδήποτε. Ως εκ τούτου η υποδιεύθυνση στεγάσεως εισηγήθη τη ματαίωση και την επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού στο Δ.Σ. του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. το οποίον, εν όψει γνωμοδοτήσεως του Ν.Σ.Κ. επί του εδώ εξεταζομένου ερωτήματος, ανέβαλε την απόφασή του. Προβληματισθείσα εκ τούτων η Υπηρεσία απηύθυνε το ερώτημα.

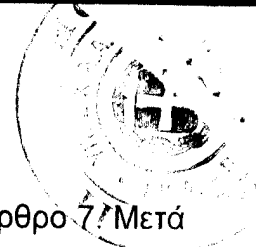
Νομοθετικό πλαίσιο

2. Κατά τη διάταξη του άρθρου 140 ΑΚ αν κάποιος καταρτίζει δικαιοπραξία και η δήλωσή του δεν συμφωνεί, από ουσιώδη πλάνη, με τη βούλησή του, έχει δικαίωμα να ζητήσει την ακύρωση της δικαιοπραξίας. Ουσιώδης κατά τη διάταξη του άρθρου 141 του ίδιου Κώδικα είναι η πλάνη, όταν αναφέρεται σε σημείο τόσο σπουδαίο για την όλη δικαιοπραξία, ώστε, αν το πρόσωπο ε γνώριζε την πραγματική κατάσταση, δεν θα επιχειρούσε τη δικαιοπραξία. Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών η πλάνη κατά τη δήλωση της βουλήσεως, δηλαδή η διάσταση μεταξύ δηλώσεως και βουλήσεως οφειλομένη σε εσφαλμένη γνώση του δηλούντος περί την απαραίτητη για τον προσδιορισμό της βουλήσεως πραγματική κατάσταση, παρέχει στον πλανηθέντα το δικαίωμα να ζητήσει την ακύρωση της δικαιοπραξίας μόνον αν είναι ουσιώδης (ΑΠ 9/2013), η κρίση δε περί του αν η πλάνη είναι στη συγκεκριμένη περίπτωση ουσιώδης αφορά σε έννοια νομική (ΟΛΑΠ 5/1990). Τέτοια είναι και η πλάνη που αφορά στο περιεχόμενο της δηλώσεως, έστω και αν έχει σχέση με το δίκαιο, δηλαδή με το είδος της δικαιοπραξίας ή τη νομική ενέργεια κάποιου όρου ή με τις έννομες συνέπειες της

δηλώσεως (ΑΠ 80/2007, 463/2008, 1270/2011, 335/2012). Αντιθέτως κατά το άρθρο 143 ΑΚ η πλάνη που αναφέρεται αποκλειστικώς στα παραγωγικά της βουλήσεως αίτια δεν είναι ουσιώδης, νοούνται δε ως παραγωγικά της βουλήσεως αίτια όσα συμβάλλουν στο σχηματισμό της (ΑΠ 943/2006). Οι παραστάσεις της υφισταμένης πραγματικότητας, συνεπεία των οποίων ο δικαιοπρακτών θεωρεί συμφέρουσας δι' αυτόν την κατάρτισιν της δικαιοπραξίας, δύνανται να αναφέρονται και εις περιστατικά του μέλλοντος: Π.χ. αγοράζει τις ακίνητον επί τη προσδοκία ότι θα επιτραπή η επ' αυτού ανέγερσις πλειόνων ορόφων δυνάμει νομοθετικής μεταβολής (ad hoc Ιωάν. Καρακατσάνης εν Γεωργιάδου - Σταθοπούλου ΑΚ, 143 αρ. 3). Όμως, αν τα παραγωγικά αίτια ετέθησαν ως αίρεσις ή αν συνεζητήθησαν πριν από την κατάρτισιν της δικαιοπραξίας και απετέλεσαν κατά τη θέληση των μερών (σύμφωνα με την καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη) βάση ή προϋπόθεση (δηλαδή θεμέλιο) αυτής της δικαιοπραξίας, η πλάνη ως προς τα αίτια είναι ουσιώδης και δικαιολογεί την ακύρωση της δικαιοπραξίας (ΟΛΑΠ 5/1990, 35/1998, ΑΠ 1769/2009).

3. Κανονισμός μισθώσεων ... του ΙΚΑ - απόφαση υφυπουργού εργασίας και κοινωνικών ασφαλίσεων υπ' αριθμ. Β/21/18003/3318/2003 (Β'1055) εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότησιν των άρθρων 16, 17 και 18 του αν.ν. 1846/1951 (Α'179) - (χάριν συντομίας: κανονισμός): Άρθρο 2. Η προκήρυξη του διαγωνισμού περιέχειζ) Τον όρον ότι στην προσφορά θα αναγράφεται ότι ο προσφέρων έλαβε γνώση του παρόντος κανονισμού και των όρων της προκηρύξεως τους οποίους αποδέχεται πλήρως και χωρίς επιφύλαξη θ) κάθε άλλον αναγκαίον κατά την κρίση του ΙΚΑ όρον. Άρθρο 3: 1. Οι προσφορές υποβάλλονται εγγράφως μέχρι την ημέρα και την ώρα που έχουν ορισθή για την διεξαγωγή του διαγωνισμού Οι προσφορές πρέπει να περιέχουν τουλάχιστον: δ) Δήλωση του διαγωνιζομένου ότι έλαβε γνώση των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού και των όρων της προκήρυξης και αποδέχεται αυτούς ανεπιφύλακτα. 4. Η Επιτροπή αφού εξετάσει την τυπική πληρότητα των προσφορών, αποφαινεται για την αποδοχή ή μη αυτών. Άρθρο 4. Η Επιτροπή επισκέπεται τα ακίνητα για τα οποία οι προσφορές έγιναν αποδεκτές και συντάσσει αιτιολογημένη έκθεση περί της καταλληλότητας ή μη αυτών. ... Άρθρο 5. Η Επιτροπή καλεί τους προσφέροντες, των οποίων τα ακίνητα κρίθηκαν κατάλληλα, για τη διεξαγωγή προφορικής μειοδοσίας. Κατά την μειοδοσία οι προσφέροντες μειοδοτούν προφορικά επί των αρχικών τους προσφορών και γίνεται σχετική εγγραφή στα πρακτικά. ... Άρθρο 6: 1. Οι συμμετέχοντες στον διαγωνισμό δύνανται να καταθέσουν ένσταση. ... Οι ενστάσεις υποβάλλονται εγγράφως εντός δύο (2) εργασίμων ημερών

από της γνωστοποιήσεως της αποφάσεως της Επιτροπής διαγωνισμού. Άρθρο 7. Μετά την προφορική μειοδοσία, η Επιτροπή προτείνει αιτιολογημένα τη μίσθωση ακινήτου, μη δεσμευόμενη από τυχόν μικρότερο μίσθωμα άλλου προσφερθέντος ακινήτου, ή την επανάληψη του διαγωνισμού. Η υπηρεσία εισάγει το θέμα στο αρμόδιο όργανο του άρθρου 1 του παρόντος, το οποίο αποφασίζει την κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού, την επανάληψη ή ματαίωση αυτού, μη δεσμευόμενο από την πρόταση της Επιτροπής.

4. Με το άρθρον 4 της οικείας προκηρύξεως ωρίσθη ότι: Οσοι επιθυμούν να λάβουν μέρος στον διαγωνισμό πρέπει να υποβάλουν στην επιτροπή του διαγωνισμού έγγραφη ανοικτή προσφορά στην οποία πρέπει να περιλαμβάνονται τα εξής.....

Δήλωση του ν. 1599/1986 του διαγωνιζομένου ... ότι:

α) έλαβε γνώση των διατάξεων του ισχύοντος κανονισμού μισθώσεων του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, των όρων της παρούσης προκηρύξεως ... και αποδέχεται αυτούς ανεπιφυλάκτως.

β) αποδέχεται όλους τους όρους της ως άνω προκηρύξεως που ... αφορούν στην εν δυνάμει μισθωτική του σχέση με το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ.

ε) Η επιτροπή δύναται, εφ' όσον κρίνει τούτο απαραίτητο, να ζητήσει τη συμπλήρωση διευκρινιστικών ή την υποβολή συμπληρωματικών πλέον των όσων υποχρεωτικώς απαιτούνται στοιχείων.

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων και νομοθετικού πλαισίου

5. Η διακήρυξη αποτελεί κανονιστική πράξη από την οποία διέπεται ο διαγωνισμός και δεσμεύει την αρμοδία δημοσία αρχή και τους διαγωνιζομένους (ΣΤΕ 3388/1997, 3692/1989, 2772/1986, ΝΣΚ 576/2012). Η παραπομπή της διακήρυξεως σε συγκεκριμένες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις καθιστά αυτές τμήμα του διέποντος τη διαγωνιστική διαδικασία πλαισίου, το οποίο δεσμεύει τη Διοίκηση και τους διαγωνιζομένους (ΝΣΚ 576/2012).

6. Η ανωτέρω προκήρυξη αποτελεί κανονιστική διοικητική πράξη και οι όροι της - οι οποίοι ρυθμίζουν τον τρόπο και την διαδικασία συνάψεως και το ειδικό νομικό πλαίσιο πραγματοποιήσεως της προς σύναψιν συμβάσεως – (αποτελούν) όρους αυτής της συμβάσεως και δεσμεύουν το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και τους διαγωνιζομένους (ΝΣΚ 576/2012 με παραπομπές).

7. Εφ' όσον διαλαμβάνεται σχετικός όρος στην προκήρυξη διαγωνισμού προς μίσθωση ακινήτου από το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., η επιτροπή του διαγωνισμού έχει τη διακριτική ευχέρεια, εάν, ως εκ της ασαφείας ή των αντιφάσεων της προσφοράς το

κρίνει απαραίτητο, να ζητή τη συμπλήρωση της προσφοράς – μετά την κατάθεσή της και προ της υποβολής της προτάσεως της επιτροπής περί της μισθώσεως ακινήτου κατ' άρθρον 7 του κανονισμού και μετά την ολοκλήρωση της προφορικής μειοδοσίας και της καταθέσεως εγγυητικής επιστολής πιστωτικού ιδρύματος κατ' άρθρον 5 του κανονισμού – διά παροχής διευκρινίσεων ή / και δι' υποβολής συμπληρωματικών (διευκρινιστικών) στοιχείων πλέον των όσων (στοιχείων) απαιτούνται υποχρεωτικώς, εν όψει του υπό του άρθρου 173 ΑΚ τεθέντος γενικού ερμηνευτικού τών εν γένει δικαιοπραξιών κανόνος ο οποίος α) τυγχάνει και ενταύθα εφαρμογής (ΝΣΚ 513/1999) και β) χρησιμοποιείται όταν το γράμμα της δηλώσεως βουλήσεως είναι ασαφές και εγείρονται αμφιβολίαί περί την αληθή έννοιαν αυτής της δηλώσεως (ΝΣΚ 513/1999 με παραπομπήν).

8. Εν προκειμένω η Ένωση διά του εξεταζομένου μέρους της προσφοράς της εδήλωσεν ότι α) όταν το νομοθετικό πλαίσιο το επιτρέψη, θα επιτευχθή η προς το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. μεταβίβασις (εν. της κυριότητος) του προς μίσθωσιν προσφερομένου ακινήτου δι' εξόφλησιν μέρους των οφειλών τής Ενώσεως, β) η συναφθησομένη μίσθωσις αποβλέπει «στην όσο το δυνατό πιο γρήγορη μεταβίβαση» (εν. του προσφερομένου ακινήτου) και 3) ως εκ τούτου η Ένωση θεωρεί «πρόσφορη λύση» τη συναφθησομένη μίσθωσις «που εξυπηρετεί τις εργασίες της Οργάνωσης αλλά και την απομείωσι των οφειλών της.».

9. Εκ της άνωθι δηλώσεως προκύπτει ότι η Ένωση θεωρεί την κατάρτισιν της μισθώσεως συμφέρουσαν εις αυτήν συνεπεία ανακριβών παραστάσεων της πραγματικότητος αναγομένων εις περιστατικά του μέλλοντος και συγκεκριμένως εις ανακοινωθείσαν και αναμενομένην (συμφώνως προς την Ένωσιν) νομοθετικήν μεταβολήν. Η πλάνη αυτή εν τη βουλήσει της Ενώσεως, ως εξεφράσθη εις το ρηθέν μέρος της προσφοράς της, στρεφομένη αποκλειστικώς περί τα παραγωγικά τής βουλήσεώς της αίτια, δεν είναι ουσιώδης και δεν αποτελεί λόγον ακύρωσεως της προσφοράς, δεδομένου ότι τα παραγωγικά αυτά αίτια δεν ετέθησαν ως αίρεσις ή ως θεμέλιον της προσφοράς λαμβανομένου υπ' όψει ότι εις την αμέσως επομένην παράγραφον της προσφοράς της η Ένωση εδήλωσεν ότι αποδέχεται τους όρους της προκηρύξεως (συμφώνως με τας υπό της προκηρύξεως απαιτηθείσας υπευθύνους δηλώσεις της), αιρομένης ούτω οιασδήποτε αμφιβολίας περί του χαρακτήρος της ερμηνευομένης δηλώσεως και αγομένου του ερμηνευτού εις το πόρισμα ότι η δήλωσις δεν αποτελεί αίρεσιν ή θεμέλιον της προσφοράς (σχετ. ΝΣΚ 513/1999) η οποία δεν αντίκειται στους όρους της προκηρύξεως.

10. Εν πάση περιπτώσει η επιτροπή έχει την διακριτική ευχέρειαν όπως, εφ' όσον κρίνει τούτο απαραίτητον, απαιτήσει (κατ' εφαρμογήν του δευτέρου εδαφίου της περιπτώσεως ε του άρθρου 4 της προκηρύξεως) την υποβολήν αυτοτελούς - ή την συμπλήρωσιν ήδη υποβληθείσης εις αυτήν - υπευθύνου δηλώσεως της Ενώσεως εις την οποίαν θα διευκρινίζεται αν η Ένωση θεωρεί την περί ης ο λόγος δήλωσιν της προσφοράς της ως αίρεσιν ή ως θεμέλιον αυτής.

Απάντηση

11. Βάσει τούτων, η προσφορά της Ενώσεως δεν αντίκειται στους όρους της προκηρύξεως και επί του ερωτήματος προσήκει αρνητική απάντηση.-

Ο πρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Αντώνης Παταγεωργίου

